

Міністерство освіти і науки України

**ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ ТА ВІДКРИТТЯ
СУЧАСНОЇ МОЛОДІ**

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
(Покровськ, 28 квітня 2021 року)

Покровськ 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Наукові досягнення та відкриття сучасної молоді

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
(Покровськ, 28 квітня 2021 року)

Присвячується 100-річчю
ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Покровськ
ДВНЗ «ДонНТУ»
2021

УДК (06)[519:004:621:661:330:37:622:55:624]
Н 34

Затверджено до друку рішенням Вченої ради ДВНЗ «Донецький національний технічний університет (протокол № 5 від 20.05.2021).

Організаційний комітет

Голова організаційного комітету:

Я. О. Ляшок, д-р екон. наук, професор, ректор ДонНТУ.

Заступник голови організаційного комітету:

С. В. Подкопаєв, д-р техн. наук, професор, проректор з наукової роботи ДонНТУ.

Члени організаційного комітету:

*Іван Лактіонов, канд. техн. наук, доцент;
Олександра Следь, канд. екон. наук, доцент;
Анна Воропаєва, канд. техн. наук, доцент;
Юлія Новікова, канд. фіз.-мат. наук, доцент;
Олексій Кутняшенко, канд. техн. наук, доцент;
Антоніна Андрєєва, канд. техн. наук, доцент;
Марія Панкова, асистент.*

Н34 Наукові досягнення та відкриття сучасної молоді: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 28 квітня 2021 року. – Покровськ: ДВНЗ «ДонНТУ», 2021. – 216 с.

ISBN 978-966-377-241-7

Збірник містить доповіді учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Наукові досягнення та відкриття сучасної молоді», які розподілені за секціями: «Математичне моделювання та комп'ютерно-інформаційні технології», «Сучасні машинобудівні та хімічні технології», «Проблеми та перспективи розвитку сучасної економіки та гуманітарних наук», «Проблеми та перспективи розвитку гірництва, геології та гірничо-будівельного комплексу».

Видання може бути корисним здобувачам вищої освіти, молодим науковцям та викладачам. Усі матеріали публікуються в авторській редакції.

УДК (06)[519:004:621:661:330:37:622:55:624]

**СЕКЦІЯ 3 "ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ
ЕКОНОМІКИ ТА ГУМАНІТАРНИХ НАУК"** 124

Амбарчян М. С.	124
Федерації податкових консультантів: європейський та український виміри	124
Вatrakova A.V.	
Problems of economic stability of the state in modern realities	126
Безсонова Н. В., Ющенко Н. К.	
Оцінка причин і наслідків української трудової еміграції	129
Василенко Я. О., Демичева А. В.	
Верховенство права як засадничий принцип правової держави: український контекст	133
Волкова Ю.В., Попова О.Ю.	
Сталий розвиток господарської діяльності підприємств: необхідність впровадження	136
Гамага М. О., Подлужна Н. О.	
Особливості диверсифікації економіки на мікро- і мезорівнях	139
Городянська Л. В.	
Потенційні можливості та загрози бізнесу в цифровому просторі України	142
Князевич А. О.	
Agile-підхід у діяльності стартап проєктів	146
Ляшок Н.Ю., Ласкавець К. С.	
Проблеми розробки стратегії реінжинірингу вертикально-інтегрованих структур в аграрному секторі	148
Liashok O.Ia.	
Green bonds as a tool for financing the project of innovative competitiveness	151
Мережко С. П., Лизунова О. М.	
Порівняння податкових систем зарубіжних країн та України	153
Панкова М.В.	
Типологізація підприємств за рівнем ресурсної безпеки	156
Табачкова Н.А., Ковальова Д.І.	
Підвищення інвестиційної привабливості економіки Донбасу як спосіб вирішення соціально-економічних проблем	159
Удрас А.Д.	
Сучасний підхід у побудові ефективної системи оплати праці на підприємствах енергетичного комплексу України	164
Шаповал І.А., Василюшина Л.М.	
Напрями удосконалення системи управління ризиками страхової компанії	167
Швець І.Б., Следь О.М.	
Внутрішня вимушена міграція в Україні: аспекти ринку праці	170

**СЕКЦІЯ 4 "ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГІРНИЦТВА,
ГЕОЛОГІЇ ТА ГІРНИЧО-БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ"** 174

Бессараб І.М., Каюн А.П., Король А.В., Подкопаєв Є.С., Демченко О.В.	174
Оцінка стійкості відкотних штреків при розробці крутих вугільних пластів	174

ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ БІЗНЕСУ В ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ УКРАЇНИ

Городянська Л. В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансового забезпечення військ, e-mail: gorod_lv@knu.ua

*Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
м. Київ, Україна*

Анотація

Узагальнені напрями захисту бізнес-інформації в цифровому просторі України. Дотримання цих напрямів дозволить підприємству комплексно підійти до розв'язання питань забезпечення бажаного рівня інноваційного розвитку та уникнути загроз втрати економічної інформації.

Ключові слова: захист інформації, інноваційне відтворення, економічна безпека, економічні ресурси, підприємство.

Abstract

The directions of protection of business information in the digital space of Ukraine are generalized. Compliance with these directions will allow the enterprise to comprehensively approach the solution of issues of ensuring the desired level of innovative development and avoid the threat of loss of economic information.

Keywords: information protection, innovative reconstruction, economic security, economic resources, enterprise.

Глобалізація, цифрові технології, соціальні та політичні процеси впливають на перспективи розвитку суспільства у напрямі економіки знань. Негативні події на сході нашої країни разом з не завжди сприятливими для України викликами міжнародного розподілу праці призводять до постійних втрат висококваліфікованих працівників внаслідок міграції й природного убутку.

Пошук економічних процесів на макро- та мікрорівнях відбувається в умовах цифрової трансформації економіки України й потребує пошуку шляхів підвищення конкурентоспроможності підприємств разом із забезпеченням вимог захисту бізнес-інформації. Отже, спираючись на загальнонауковий принцип досліджень від загального до часткового, актуалізується проблема визначення напрямів захисту інформації в процесі інноваційного розвитку підприємства.

Метою статті є визначення потенційних можливостей та загроз бізнесу в процесі інноваційного відтворення економічних ресурсів підприємства в цифровому просторі України.

Господарська діяльність підприємств відтепер відбувається в нестабільних умовах ринкової економіки та під впливом різноманітних зовнішніх і внутрішніх загроз. Цифрова трансформація економіки вимагає свідомого розуміння взаємодії між людьми й технологіями та, зокрема, дотримання вимог захисту інформації. Статус особистості дедалі більше залежить від рівня освіти та активної життєвої позиції, як підкреслено у [1]. На жаль, зараз спостерігається неналежна якість професійно-технічної та вищої освіти, що зазначено в [2, с. 27].

Дослідження показало [3, с. 37-43], що рушійною силою покращення макроекономічної ситуації та подолання локальних викликів і загроз в умовах цифрової економіки є зростання рівня інтелектуального потенціалу, покращення стану техніко-технологічних видів ресурсів, які є уособленням ключових видів економічних ресурсів та пошук конкурентних переваг на підприємстві. Якість і безпека трудової діяльності людини, як різновиду соціальної поведінки, залежить від рівня розвитку особистості та пов'язана з безпосереднім залученням її до господарської діяльності підприємства. Важливим є забезпечити заходи протидії загрозам безпеки підприємства з боку персоналу підприємства. Це вимагає створення відповідної системи її захисту, що важливо в умовах бізнесу, де інформація наражається на все більшу кількість та різноманітність загроз і вразливих місць. Однією із цілей інформаційної безпеки є захист даних, які підприємство збирає та використовує. Виходячи із вище сказаного, можна сформулювати такі основні напрями захисту інформації підприємства в умовах цифровізації:

1) Керівництво підприємства повинно мати комплексну програму безпеки та регулярно проводити навчання всіх співробітників, які працюють з даними, щодо принципів інформаційної безпеки й захисту даних, можливих видів атак зловмисників, а також методів їх уникнення.

2) Фізичні носії даних і робочі пристрої мають бути захищеними від кібератак та інфікування шкідливим програмним забезпеченням. Для цього потрібно завжди коректно виходити з систем і ресурсів, які містять конфіденційні дані, користуватися методами шифрування та здійснювати регулярне резервне копіювання файлів.

3) Віддалений доступ до мережі підприємства, який зараз набуває все більшого поширення і вважається чи не єдиним способом розв'язання соціальних проблем, має бути максимально захищеним і відповідати нормам інформаційної безпеки.

Дефініції «економічна безпека» та «інформаційна безпека» на мікрорівні досліджували такі вчені, як Т. Васильців, В. Волошин, О. Бойкевич;

С. Ілляшенко; С. Ленков, Д. Перегудов, В. Хорошко; О. Новікова, Р. Покотиленко; І. Федоренко; А. Яніогло та інші.

На думку А. Яніогло [4] «економічна безпека» є станом, що характеризує здатність суб'єкта підприємництва забезпечити ефективне використання його можливостей та ресурсів з метою уникнення загроз та досягнення мети діяльності. Вважаємо, що створення умов стабільного інноваційного розвитку на мікрорівні має бути забезпечено шляхом виявлення та попередження зовнішніх і внутрішніх загроз. Важливими завданнями економічної й, особливо, інформаційної безпеки є захист інформації.

Забезпечення вимог інформаційної безпеки для держави (макрорівень) передбачає дослідження взаємозв'язку між цифровою економікою та економічним розвитком підприємства й складання на підприємстві комплексного плану кіберзахисту. Запорукою економічного розвитку будь-якого підприємства є організація напрямів ефективного управління економічними ресурсами в умовах цифрової економіки. Захист інформації підприємства є комплексною проблемою, яка уособлює економічні, соціальні та юридичні питання. Розв'язання їх потребує складання комплексного плану кіберзахисту з врахуванням приватної й комерційної таємниці підприємства. Кіберзахист є частиною інформаційної безпеки будь-якого підприємства, який передбачає забезпечення вимог захисту інформаційних систем (обладнання та програм).

Захист інформації, на нашу думку, доцільно здійснювати за такими напрямками:

1. Фінансовий напрям. Характеризує досягнення підприємством раціонального використання ресурсів.

2. Політико-правовий напрям. Характеризує дотримання суб'єктом вимог чинного законодавства, правового забезпечення господарської діяльності підприємства;

3. Інтелектуально-кадровий напрям. Характеризує рівень кваліфікації працівників і можливий рівень відтворення їх інтелектуального потенціалу для забезпечення інноваційного розвитку підприємства.

4. Техніко-технологічний напрям. Характеризує ступінь відповідності технологій, які застосовуються суб'єктами підприємництва перспективним напрямкам інноваційної діяльності, сучасним світовим аналогам. У разі невідповідності необхідно залучити інвестиції інтелектуальні для забезпечення бажаного рівня відтворення об'єктів необоротних матеріальних і нематеріальних ресурсів.

5. Напрямок захисту інформації. Характеризує рівень захисту суб'єктами підприємництва власної фінансово-господарської діяльності та ефективності

інформаційно-аналітичного забезпечення бізнесу. Дотримання вимог захисту інформації на підприємстві передбачає планування заходів з регулярного навчання всіх співробітників, які працюють з даними, з метою уникнення людських за характером загроз і збереження інформації. Разом з цим захист інформації потребує складання на підприємстві комплексного плану кіберзахисту.

Дотримання зазначених напрямів дозволить підприємству комплексно підійти до розв'язання питань оцінювання власних потенційних можливостей і забезпечення бажаного рівня інноваційного розвитку. Разом з цим, необхідно в процесі інноваційного відтворення економічних ресурсів підприємства підтримувати належний рівень захисту інформації.

Отже, в сучасних умовах загального економічного спаду та недостатньої державної економічної підтримки інноваційного розвитку суб'єкти підприємництва повинні створювати умови для протидії внутрішнім та зовнішнім загрозам і ризикам, визначаючи пріоритетні напрями захисту власної інформації. Це особливо важливо в умовах цифровізації суспільства для розвитку інноваційної діяльності на підприємствах України.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1 Про внутрішнє та зовнішнє становище України : Аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України. URL: <https://niss.gov.ua/publikacii/poslannya-prezidenta-ukraini/analitichna-dopovid-do-schorichnogo-poslannya-prezidenta-4> (дата звернення: 21.04.2021).

2 Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою // Український Інститут майбутнього. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html> (дата звернення: 21.04.2021).

3 Городянська Л. В. Відтворювані економічні ресурси: теорія та методологія обліку і аналізу : монографія. Київ: КНЕУ, 2013. 259 с.

4 Яніогло А. Комплексная система обеспечения экономической безопасности предприятий (на примере АТО Гагаузия): дис. ... д-ра экон.наук: 521.03. Кишинэу, 2017. 188 с.

Наукове видання

«Наукові досягнення та відкриття сучасної молоді»

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
(Покровськ, 28 квітня 2021 року)

Матеріали подаються в авторській редакції

Відповідальний за випуск *Лактіонов І.С.*

Оригінал-макет *Зиль А.В.*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 25. Обл.-вид. арк. 10,5
Тираж 100 прим. Замовлення №

Видавець та виготовлювач: Державний вищий навчальний заклад «Донецький національний технічний університет», пл. Шибанкова, 2, м. Покровськ.

Свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта видавничої справи:
серія ДК № 4911 від 09.06.2015.